

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 29.

Chicago, Ill., 19. julija 1907.

Leto VI.

NAŠIM CENJENIM NAROČNIKOM.

Prva polovica leta je minila in potekla je tudi naročnina mnogim našim cen. naročnikom. Ker do zdaj še nimamo gl. zastopnika na poti za list, obračamo se do vseh cen. naročnikov, da se sami spomnejo svoje dolžnosti in nam pošljejo ono malo svotico, da jih moremo tako še v zanprej prištevati našim stalnim naročnikom. Če to stori vsak sodrug in somišljenik, potem smo brez skrbi za bodočnost in veliko lažje se bomo borili za naše delavske pravice in svobodomiselno stvar, kar je naša naloga.

Obenem vabimo tudi ostale rojake, da pristopijo v naše kolo in se naroče na "Glas Svobode". Vsak slovenski delavec je dolžan čitati svoje delavsko glasilo, katero razkrinkava in bica njegove tlačitelje in izkoriščevalce. Od boja do zmage!

Upravištvu.

VAŽNO!

za rudarske unije na zapadu in severozapadu.

Na petnajstej konvenciji velike rudarske organizacije na zapadu: Western Federation of Miners, katara se je vršila minoli mesec v Denveru, Colo., so zbrani delegacije soglasno popravili, predrugačili in izpopolnili pravila te unije. Zahtevale so to obene potrebe delavskih razmer in pa splošna želja, da se organizacija kolikor mogoče približa načelom mednarodnega socializma.

Kot uvod k ustavi in pravilom W. F. of M. je dodan sledeči nov tekst:

- 1.) Mi priznamo in odobravamo razredni boj v človeški družbi, katerega so povzročili ekonomski pogoji.
- 2.) Pod ekonomskimi pogoji mi vidimo samo jeden pravičen pogoj, in ta je, da producent ali proizvajalec vseh dober (goods) bodi tudi lastnik teh dober.
- 3.) V sled tega mi verujemo, da razredni boj bo trajal tako dolgo, dokler delavec ne postane pravi lastnik svojega produkta.
- 4.) Nerazdružna industrijska unija in odločna politična akcija bodi v tem boju naše edino orožje do konca.
- 5.) Končno se zavezujejo mi medni sužnji, uposleni naokoli po rudnikih, čistilnicah in topilnicah, združeni v Western Federation of Miners, rudarski sekciji velike organizacije Industrial Workers of the World, da eden drugega podpiramo in skupno, roko v roki nastopimo pot do naših pravic.

Delegatje-rudarji so tudi v posebnej resoluciji odobrili povabilo h konferenci industrijskih unijonistov, katara se vrši v oktobru t. l. v Chicagu, Ill., in sklenili, da bode na tej konferenci W. F. of M. zastopana po svojih zastopnikih.

Razgled po svetu.

RUŠIJA.

Petrograd, 16. julija. General Alikanoff, glavni predsednik v Kuitais, kateri si je z svojim barbarskim polkom v Transkaukasijski napokal splošno sovraštvo ljudstva, ločiti se je moral danes ob 3 uri iz življenja vsled bombnega napada. Vše 30. majnika pretečenega leta bil je Ali-

kanoff z bombo napaden, toda le težko ranjen.

Petrograd, 16. julija. Poročila, ki so iz Londona bila razposlana med svet o smrti Leo Tolstoj, niso resnična. Leo Tolstoj živi in se prav dobro počuti.

AVSTRO-OGRSKA.

Dunaj, 16. julija. Vše 130 let ni vladal v avstrijskih Alpah tak mraz v tem času. Toplomer kaže povprečno 10 stopinj mraza. Gorske okolice zapadel je vel k sneg; tudi vsi alpski hoteli pokriti so z snegom. Železnice ustavile so začasno ves promet.

ITALIJA.

Rim, 16. julija. Zaporni ukaz izdal se je proti učnemu ministru Nasu in njegovemu tajniku Lombardo. Obadva bila sta aretovana tekono dne in zaprti v Reginaldo ječo. Kako znano, je Nas obtožen radi poverjenja \$500,000 državnega denarja.

ŠPANIJA.

San Sebastian, 16. julija. Rudokopi v Bilbao napovedali so splošno stavko, ki se bode razširila po vsem severozapadnem delu Španije.

FRANCOSKO.

Paris, 16. julija. Zakaj da je po svoj aferi znani nam Major Dreyfuss zapustil vojaško službo, poroča nam "Patrie" sledeče: Glavni vzrok je namreč ta, da je vojni minister Picquard obli prošnjo Dreyfussa za imenovanje podpolkovnikom. Dreyfuss opiral je svojo prošnjo s tem, da ko bi toliko let po nedolžnosti ne bi prognan na hud čev otok, bi vže zdavnej postal podpolkovnik. Picquardu pa se je zdelo prenevarno na tak način obelodaniti zopet afero Dreyfuss.

Paris, 16. julija. Vsled napada Leon Maille na predsednika Fallieres je vočno aretovanih še mnogo vojev antinilitarčne stranke.

Zdravniki umobolnic, ki so Maille preiskali, so pripravljene potrditi slutnjo oblastij, da je mož umobolan, in da ni obstala v antinilitarčni stranki nikaka zarota proti umorn predsednika. Vendar je ta napad prouzročil mnogo skrbij in antinilitarčna stranka je pač krivim spoznanje, da vlada med ljudstvom toliko nezadovoljnost, medtem ko se je vročekrvnežev takoj polastila slutnja umora.

NEMČIJA.

Berlin, 16. Junija. — Povodenj, katara je daleč na okrog obiskala Nemčijo, se se ni unesla. V državi Pozen so vse reke prestopile bregove. Žetev je močno oškodovana, mnogo ljudij utonilo in več malih hiš je voda naravnost odnesla. V Saksoniji je Elba močno narastla. Železniška postaja v Dresden leži v vodi, tako da je ves promet ustavljen. Najbolj nevarno je v Šleziji, ker je skoraj celo mesto Glatz 6 čevljev visoko poplavlila voda.

Vojastvo dobilo je povelje pomagati gasileem, staviti obrežja, da se zapreči razširjanje povodnj.

Vse blago ki je bilo nakopičeno v izvoznih postajah ob bregovih rek je uničeno. V obsegu 100 milj od Breslau so vsa zemljišča pod vodo. Vsi poljski pridelki so uničeni. Ubogi kmetje!

Johannesburg, 15. julija. — Splošnej stavki rudokopov sledi

vedno več napadov, ki zahtevajo tudi človeške žrtve. Z dinamitnimi bombami raznesli so večeraj hotel "Kilfoil", v katerem so trije možje izgubili svoje življenje, več pa jih bilo smrtnonevarno ranjenih. Stavkujoči obrnili so se z prošnjo na ministerskega predsednika Botha, da prisili lastnike rudokopov, predložiti razlike med njimi in delavei sodišču.

Ameriške vesti.

Eksplodzija na bojnej ladji.

Boston, Mass., 16. julija. — Na večeraj došli amerikanske bojne ladje "Georgia" eksplodirala je proti poldne vreča smodnika. 21 ljudij je bilo ranjenih, od katerih jih je 6 umrlo vže proti večeru in se je bati, da tudi več drugih ranjenecv izgubi svoje življenje.

Vzrok eksplozije so bojne vaje. Pomorščaki imeli so pri Capu Codbai pod poveljem poročnika Goodrich strelne vaje z topom. V to svrhu dobili so iz strelnih shramb dve po 100 funtov težki vreči smodnika. Ravno ko so hoteli top nabasati, zapazila sta dva moža posadke, da zavite vreče gori. Z opominjevalnimi kliči vrglo se je vse moštvo na tla in v tem trenutku užgal se je tudi smodnik. Materijelne škode sicer ni bilo nikake; toda mož, ki je hotel top nabasati in ležal najbližje smodnika, obdan je bil z groznimi ranami, in nekaj ur pozneje zatisnil za večno oči. Najlažje bila sta ranjena pomorščaka Eieh in Hansel, ki sta nevarnost zapazila in sodruge na isto opomnila. Poročnik Goodrich in pomorščak Maleek sta radi prevelikih bolečin skočila v morje, vendar se je posrečilo muštvo jih v kratkem času zopet potegniti na ladjo in prenesti v bolnico. Zdravniki drugih ladij, k so tudi bli navzoči pri strelnih vajah, dospeli so kmalu na pomoč in rešili in obvezali več ranjenecv.

Poročnik Goodrich umrl je ob polnoči med tem ko je drugih šest vže na potu v pristanišče izgubilo življenje.

Kako se je vreča vnela še ni znano. Splošno se misli, da je usodopolna iskrica iz dimnika ladije padla na vrečo.

Pivovarnik Bartels zopet vjet.

Večkratni milijonar H. Bartels kateri je ušel šerifu iz sodne dvorane, je bil zadnje noč v Toronto zopet aretiran. Stanoval je na McMillan cesti in ni deset dnij zapustil hiše. Bartelsa zahteva sodišče v Auburn, N. Y.

Ponarejalcem denarja na sledu.

V Cincinnati bil je Artur Lamont zasačen pri izdelovanju napakega dolarja in pol dolarja. Izdal je več svojih sodrugov in je upati, da bode mogoče zasačiti v drugih krajih dežele njegove zastopnike. Tajnim detektivom izdal je imena in stanovanja svojih agentov v New Yorku, Philadelphiji, Washingtonu, St. Louis, Buffalo in več drugih mestih.

Lamont bil je aretovan po noči v neki skritej sobi. Razven modelov za izdelovanje denarja, našli so se tudi pri njemu načrti v izdelovanje spominskih svetinj svetovne razstave v St. Louisu. Izjavil je, da vže na tisoče slednjih kroži po St. Louisu.

Iz Washingtona se nam poroča, da generalni pobočnik Amsworth nadomestni vojni tajnik ni hotel izdati poročila glede aretacije dveh japonskih ogleduhov v trdnjavi Rosecrans, Cal., izjavil pa je, da se nikaka aretacija ni zvršila.

So pač žalostni za naše milijonarje oni dnovi, v katerih morajo pred "Board of Review" naznati stališče svojega premoženja, da se jih temu primerno zamore z davki obremeniti. Navadno skušajo se ti gospodje bremenu davka popolnem odtegniti, ako se jim pa to ne posreči, potem pa na podlagi napačnih izpovedij iščejo pot do najmanjšega davka. Ker pa sedaj "Square Deal League" kakor tudi "Illinois Tax Reform League" skozi svoje odvetnike pustita paziti, da bi "Board of Review" ne bil preveč naklonjen tem mogočencem, ne bodo slednji tako lahko mogli igrati svoje uloge. Še celo Deeringu in McCormicku, ki sta glave Harvester Trustu hoče se na prste stopiti. Upajmo, da se to tudi zgodi.

\$10 — za jeden sojm objem dekleta.

V državi Virginia stane \$10, če se objame dekleta ali ženo proti njeni volji. To je skušil 16. julija neki P. R. Nuckles v Richmond, Va. Vz. l se je v poulični kari in ko se na jednom ovinku kara močno stresla, je Nuckles stoji omahnil — in po nesreči objel pred seboj stoječo Miss Lauro Watkins. Razžaljena Laura je dala Nucklesa takoj aretirati in ko je prišel pred sodnika, ga je ta obsodil na \$10 kazni.

Lepo spričevdo ameriške justice.

V državni jetnišnici v Montgomery, Ala. je te dni umrla neka Rhena Rivers. Presedela je nekaj čez 20 let. Drugi dan po njenej smrti je pa prišlo iz krajevne sodnije povelje, da se ima jetnica izpustiti, kajti za časa njene obsodbe — pred dvajsetimi leti — se je pripetila velika pomota. Sodni klerk je namreč takrat na listino, ki je bila namenjena jetniškej oblasti, zapisal pomotoma "22 let" — namesto "22 mesecev", kakor se je glasila obsodba. In uboga Rhena Rivers je morala sedeti po nedolžnem čez 20 let in slednjič v zaporu umrla — preden so pri sodišču našli pomoto.

Kaj tacega, blaznobarbarskega se more zgoditi le v proslavljeni "svobodni" Ameriki!

Proti socialistom.

"Chicago Daily Socialistu" se poroča iz Manitowoc, Wis., da so delodajalci pri tamošnji Land & Fuel Co. z veliko korajžjo vzeli socialiste na muho. Delavec, kateri je znan kot socialist — ne dobi dela. Vslužbenice pri omenjeni kompaniji, o katerih se ve, da pripadajo k socialistični organizaciji, se zapodi z dela. To se je zgodilo nekemu Fred Koepku, ki je že več let član lokalnega socialističnega kluba. Bil je zvest in dober delavec, toda boss ga je vsejedno odslovil pod jedino pretevo, ker je — socialist. Drugi, Charles Wegfarth, tudi socialist, je tam proslil dela, a boss ga je zavrnil z besedami: Zal mi je, toda rabiti te ne moremo. Nisi na pravej poti. — O tem dogodku piše omdotna "Daily Tribune": Odgovor te sorte dela kriminalke.

Tako neplemenito postopanje z delavci, ki niso ničesar zakrivil, ka-

kor da očitno kažejo svoje politično prepričanje, presega že vse meje. In to počenja kompanija, katerej na čelu stoji mož, ki je nedavno plačal težko denarno kazen radi prestopka prot trustskega zakona. Pri bodočih volitvah je čas, da delavci dajo najboljši odgovor na take brutalnosti.

Slovenske novice.

Sodrug F. A. iz Aldridge, Montana, nam piše, da so se omdotni nekateri slovenski fantje tudi pridružili krvavemu slavlju "četrtga julija". Stepli so se rečeni dan tako navdušeno, da je jeden zelo telesno poškodovan do čim je drugi vsled strela smrtnonevarno ranjen. —

Iz tega sledi, da bomo tudi mi Slovenci sčasoma jako — dobri Amerikanci.

Lokalne vesti.

— Chikaški Hrvatje so zadni četrtek (11. jul.) sklicali protestni shod proti madjarskemu nasilju v njihovi stari domovini. Shod, ki se je vršil v Narodni dvorani na Centre Ave., je bil dobro obiskan; navzočih je bilo tudi nekaj Slovencev in Čehov. Mnogi govorniki so z boleznim jadom slikali položaj svojih rojakov v stari domovini in madjarsko brutalnost, ki je začni čase izzvala krvave izgrede na hrvaškem. Besedo je imel tudi naš sodrug Zavrtnik, kateri je na kratko izkulturno-zgodovinskega stališča pobijal lovinizem in cigansko politiko Madjarov-prvakov, ki se svojemu lastnemu narodu ne prvoščijo prave kulture niti blagostanja. Konča! je z simpatičnimi besedami, da imajo Hrvatje pravico na svoji strani, kajti ogrski cigani se ne gre samo za politično nadvlado na Hrvatskem, temveč oropat: hočejo Hrvatje tudi jezika in svobost na gospodarskem polju.

Sklepčno je bila sprejeta resolucija, katara se vroče zavzema za zastopnike hrvatskega sabora in njih možat nastop v borbi glede železniškega jez čnega vprašanja v Budimpešti in obenem izreka ogorčen protest proti ogrski vladi. Poslala se je tudi brzojavna čestitka predsedniku hrvatskega sabora v Zagreb.

Na milijone stekleničic, izdelanih po lastnih samih, se porabi za vsakoletno razpošiljanje Anchor Pain Expellerja, zdravila za revmatizem in nervoznost. Ta resnica pove mnogo. Cena 25c in 50c.

Listnica uredništva.

G. Z. K., South Chicago, Ill. — Oprostite, dopis smo odložili. Dotičnik, ki Vas je napadel v katoliškij cunji, je s tem pokazal, da ga resnica peče in boli. Nepotrebno je torej še nadalje se prepirati s tepci, za katere nimamo drugega kot pomilovalen nasme. Napišite raje kaj drugega, zvenosebnega. Pozdravi!

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.)

Knjižica, katara opisuje nezaljšano ovadustvo v uniji W. F. of M., in katara morda reši življenje Moyeru, Haywoodu in Pettibonu.

Vsak slovenski delavec, ki je angleščine vešč, bi moral to knjižico čitati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravištvu "Glasa Svobode".

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Nadaljevanje.)

IV.

Juri je našel Katarino v njeni sobi. Bila je le napol opravljena in sramežljivo je skrla svoje gole roke, ko je naenkrat vstopil njen ljubimec v sobo.

"Prestrašil si me, Juri. Pripravljam se za mogočnejši ples pri grofu Majnhardu."

Katarina je zagledala solzo v Jurjevih očeh, videla je neizmerno žalost, ki je ležala na njegovem obrazu in skočila je k njemu, ne mence se za to, da je padel z njenih ramen prt, s katerim je bila zagrnjena roke in vrat.

"Juri, kaj ti je? Ali se ti je zgodila kaka nesreča?"

"Ne vprašuj me, dete! Pojdi na ples in glej, da boš najlepša med vsemi plesalkami."

"Če želiš, Juri, da grem, potem pojdem. In ko bom plesala s teboj, bom tako srečna in ponosna, da bom gotovo tudi najlepša."

"Mene ne bo na ples," je tiho odgovoril Juri in poljubil Katarino na čelo.

Katarina zdaj ni več dvomila, da se je zgodilo nekaj posebnega. Stisnila se je bližje k Jurju, ga objela in silila vanj, naj ji razodene, kaj da mu je, kaj se mu je zgodilo, ali kaj mu preti.

"In kaj je potem, če mi preti velika nesreča?" je vprašal Juri, hoteč se izogniti jasnemu odgovoru.

"Potem bi to bila nesreča za naju oba."

"Kaj bi pa ti storila, ljuba moja deklica?"

"Vse, kar bi ti zahteval, in če bi ti ničesar ne zahteval, pa vse to, kar bi mogla storiti."

"Pogumna si, Katarina."

"Nesreča še ni smrt, in dokler je človek živ, lahko vedno upa."

Juri je sedel na zložene blazine in je potegnil Katarino k sebi.

"Odgovori mi na eno vprašanje, Katarina," ji je rekel polglasno. "Ko bi ti v Čedadu ne bila več varna, ko bi ti preti sovraštvo grofa Majnhard, s katerim bom že v nekaj dneh imel vojno, ko bi jaz ne mogel več skrbeti za tvojo varnost v Čedadu — ali bi se ti zaupala mojemu meču?"

"Ne bojim se grofa Majnhard, je pogumno odgovorila Katarina. "Čedad ni velik, ali bogat in vpliven je in jaz sem varovanka celega mesta. Kaj naj mi Majnhard stori? Ali naj mi vzame moja posestva? Juri devinski ljubi mene, ne mojih posestev. Naj sem tudi bogata, v primeru s teboj, moj Juri, sem ubožica."

"Majnhard ni edini tvoj sovražnik, Katarina. Patrijarhov legat, škof Kukanja, je tu, ker je ubogi krivoverec Galengano dobil zavetišče v tvoji hiši."

"Ali je to zločin?"

"Zločin šele naredi iz tega in naredi ga gotovo. Slušaj me, ljubo moje dekle. Ne vem, ali je moja žalost posledica zlih slutenj za usodo Devina ali bojazni, da tebe izgubim, vem le to, da me je strah. Pojutrnjem se zgrade stvari, ki razvnamejo vojno na Krasu, na Goriškem in na Furlanskem. Vsak bo skušal svojega sovražnika zadeti, z mečem, z izdajstvom in z obupom. Nadejam se, da Majnhard ne pojde naravnost v boj proti meni, upam, da se bo Oton Vipavski zadovoljil s tem, da je razdvojil plemstvo in zanesel neslogo med moje viteze, ali rimske cerkev ve bolje ko vsak drugi, kje se kakega človeka smrtno, zadene, in zato se bojim, da bo patrijarh skušal mene zadeti s tem, da uniči tebe."

"Mene, mene?" je vpraševala Katarina z usmevom, ki je razodeval, da ne razume Jurjeve bojazni. "Mene bi hotel uničiti, ko me niti ne pozna."

"Patrijarh te ne pozna, ali pozna te človek, čigar silnega vpliva si ne morem raztolmačiti, človek, o katerem sem prepričan, da stori meni še veliko zla in gotovo tudi tebi."

Katarina ni razumela, kaj da hoče Juri, in zlasti ni razumela, kako da je sicer tako hrabri in neustrašni devinski vladar postal tako boječ in mačohusen. Ali ženska ruhločnost ji je velevala, naj ne zahteva v tem oziru razjasnil. Naslonila je svojo glavo na Jurjevo prso in vdano vprašala:

"Kaj naj storim?"

"Obljubi mi, Katarina, da zapustiš Čedad in da prideš v Devin ali v Komen, kjer te lahko ščiti moj meč. Ne boj se, dete moje, upam celo, da se moje temne slutnje vendarle ne uresničijo. Ali previden moram biti. Če ti pojutrnjem pošljem vest, da stoji zame slabo, potem, Katarina, bodi takoj pripravljena, da zapustiš Čedad. Zaupaj mi, Katarina, zaupaj moji zvesti in čisti ljubezni. Tvoja ljubezen mi bo dajala pogum in moč. Združi svojo usodo z mojo usodo, Katarina, za življenje in če treba za smrt."

"Kar želiš, storim vse, kakor bi bila tvoja sužnja. Ljudje bodo rekli, da sem izgubljena ženska."

Jokaje se je Katarina znova naslonila na Jurjevo prso. V tem trenutku se je razgrnila vrata zakrivača zavesa in konzul Ottobone je z ogorčenjem zaklical:

"Katarina — brezstidnica — zdaj umejem, zakaj si pozabila priti na ples h grofu Majnhardu."

Prestrašena je planila Katarina pokonci. Šele zdaj se je zopet zavedla, da je le napol opravljena, da so gole njene roke in njen vrat, in kričaje je zbežala iz sobe.

"Gospod konzul — ne sodite prenaplo," je dejal Juri "Katarina je čista in nedotaknjena kakor angel v nebesih."

"Napoli gola ženska, ki se zbije v spalnici na kolnih lahkoživega devinskega vladarja, pač ne more pričakovati, da bo še kdo verjel v njeno čistost in nedotaknjenost. Ker ste pa vi tako prepričani o njeni čistosti in nedotaknjenosti — vzemite jo v svoje varstvo. Mesto Čedad se lepo zahvaljuje, da bi se datje smatralo tako izgubljeno dekle za svojo varovanko."

Juri je segel po svojem meču, da bi na mestu maščeval te žaljive besede. Zamahnil je in udaril bi bil, da ni Katarina čula v sosedno sobo zvenketa in prihitela nazaj. Zgrabila je Jurja za roko in Ottobone je utegnil pobegniti.

Zdaj pa so Katarino zapustile moči in jokaje se je zgrudila na tla, mrmraje: "Izgubljena ženska sem, izgubljena ženska."

Četrti del.

I.

V sprenstvu štirih vojščakov, ki so držali v rokah bandero v barvah goriškega grofa, je jeznil mlad glasnik po čedadskih ulicah. Ustavil se je vsak čas, zatrobil na srebrno trobilo in oznanil, da bo na zahtevanje devinskega vladarja v veliki cerkvi čedadski shod vseh velikašev in plemenitašev z Goriškega, s Furlanskega in s Krasa, kar jih je že navzočih v mestu in kar jih še pride.

Cerkveni uslužbenci so medtem pridno pripravljali cerkev za to zborovanje. Zagrnili so altarje z dolgimi zavesami, odnesli relikvije in bogoslužne posode v posebno shrambo ter pripravili sedeže za predsedstvo in mize za zapisničarje. Za grofa Majnharda je bil pripravljen prestol, ki je bil sicer namenjen za oglejskega patriarha. Sedeži so bili razpostavljeni tako, da so bile prve vrste v sredini odmenjene škofom in opatom, na eni strani od njih furlanskim, na drugi strani pa goriškim velikašem. Spredaj pred temi sedeži, pred prestolom in nad mizami zapisničarjev je bila postavljena leca, namenjena tistem, ki je provzročil ta sestanek.

Konzul Ottobone je sam nadzoroval te priprave. Čudil se je pač, da si nihče ni prišel ogledat njegovih priprav, ali slutil ni, da ni nihče utegnil priti. Menih Domnik je bil skical v samostan vse duhovnike, ki so imeli pravico, udeležiti se plemiškega shoda in se je dolgo in živahno z njimi posvetoval. Oton Vipavski je bil ves dan na ulicah in je z ljubeznivimi pogovori z meščani, s pokloni meščankam in z darili

revežem skušal množico pridobiti na svojo stran. Goriški grof Majnhard se ni prikazal iz svojega gradiča. Vedel je, da v najslabšem slučaju pride do vojne z Jurjem Devinskim in vojne se ni bal, ker mu je bila za ta slučaj zagotovljena velikaška podpora in s tem tudi končna zmaga. Oton Vipavski se je zaman oziral po Jurju Devinskem; Jurja ni bilo na izpregled. Ves dopoldan se je bavil s tem, da je sestavljal naročila za oskrbnike svojih graščin in upravitelje podložnih mu mest in vasi na Krasu, v Istri in na Kranjskem. Vseled tega važnega opravila ni Juri ničesar vedel o tem, kaj se godi v mestu in niti zapazil ni, da je izostalo nekaj njegovih viteзов, nekateri drugi pa da so prav malo veselili njegovih priprav in namenov.

(Dalje prih.)

0 papeški nezmotljivosti.

(Govoril škof J. Strossmayer na vatikanskem koncilu 1870.)

(Konec.)

Gregor I. (578—590) imenuje vsakega antikrista, kdor se da titulovati za splošnega škofa, nasproti temu pa je Bonifac III. (607—608) pripravil cesarja Foka, morila lastnega očeta, do tega, da mu je ta naslov podelil.

Paskal II. (1088—1099) in Evgenij III. (1145—1153) sta dvoboj dovolila in odobrvala, — Julij II. (1503) in Pij IV. (1560) sta ga prepovedala.

Evgenij IV. (1431—1439) je odobril koncil bazilejski in dovoljenje kelihov česki cerkvi, medtemko je Pij II. (1458) to koncesijo preklical.

Hadrian II. (867—872) je proglasil civilni zakon za veljaven; Pij VII. (1800—1823) ga je zavrzel.

Sikst V. (1586—1590) je objavil jedno izdajo sv. pisma in z buio priporočal to čitati, Pij VI. je to preklical.

Klement XIV. (1700—1721) je odpravil jezuitski red, katerega je bil Pavel III. (1540) dovolil. Pij VII. ga je spet obnovil.

Toda zakaj iščemo tako daleč dokazov? Ni-li preklical naš tukaj navzoči sv. oče v isti buli, s katero sklicuje ta koncil, za slučaj svoje smrti med zasedanjem tega koncila vse to, kar stoji iz minulih dob proti njemu, in naj so to sklenili tudi njegovi predniki? In v resnici ni to, če govori Pij IX. ex cathedra, še nič proti temu, da hoče celó iz globine svojega groba vsiljevati cerkvenim vladarjem svojo voljo. Ne bil bi nikdar gotov, cenjeni bratje, ako bi vam hotel naštevati nasprotstva med papeži in njihovimi nauki. Ako vi torej javljate nezmotljivost sedanjega papeža, morate ali dokazati (kar je nemogoče), da si papeži niso nasprotovali nikdar, ali pa morate proglasiti, da vam je sv. Duh razodel, da datuje nezmotljivost papeška še je od l. 1870. Si upate to storiti?

Mogoče, da pójdejo narodi malomarno mimo bogoslovskih vprašanj, katerih ne razumejo in katerih važnosti ne poznajo, toda kakor so nebržni napram načelom, tako niso malomarni pri istinitih dejstvih.

Ne motite se! Kakor hitro vi uveljavite nauk o nezmotljivosti papeški, bodo protestantje uporabili ta razkol s tem večjim pogumom, ker imajo na svoji strani zgodovino, medtemko imamo mi proti njim le ugovore. Kaj jim moremo odgovoriti, ako nam pokažejo na vse rimske škofove od Lukaševih dni do Nj. Svetosti Pija IX.?

Oj, ko bi bili oni vsi kakor Pij IX., to bi slavili triumf na celi črti — toda, žal, ni temu takó. (Klic: "Molči, molči, je tega dovolj!")

Ne kričite proti meni, monsignori! Ako se bojite zgodovine, pa se priznavate za premagane; končno, ako vkljub vsemu temu pustite vodo v Tiberi teči, ne morete niti jednega lista pogoltniti. Pustite mi govoriti in jaz hočem biti kolikor mogoče jednat v tej takó važni zadevi.

Papež Vigilij (538) si je kupil

papeško dostojanstvo od Belizarja, namestnika cesarja Justinijana. V resnici pa ni pozneje niti izpolnil obljube niti plačal obljubljene svote. Je to zakoniti način, postaviti si na glavo trojno krono? Drugi halcedonski koncil je ta način odločno zavrzel. V enem iz njegovih sklepov se čita: "Škof, kateri doseže svoje dostojanstvo z denarjem, je izgubil in naj se mu vzame čast."

Papež Evgenij III. (1145) je sledil Vigiliju. Sv. Bernard, jasna zvezda svoje dobe, karal je papeže s temi besedami: "Morete mi morda pokazati v tem velikem mestu Rimu nekoga, ki je vas sprejel za papeže, ne da bi dobil za to zlata in srebra?" Cenjeni bratje, moreli biti tak papež, kateri ima med

(Nadaljevanje s 2 strani.)

nostjo in brezobzirnostjo so zasledovali papeži svoje sebične namene, nobeno sredstvo jim ni bilo preizkušeno, da so le dosegli svoj cilj.

Že način glasovanja z ato dogmo je dokaz dovolj, kakó postopajo ti ljudje, kadar se jim gre za dosego svoje največje želje — svetovne vlade. Znano je, da je bila ta dogma sprejeta le s skrajnim terorizmom in moralnim pritiskom. Od 601 glasujočih je bilo 451 za, velikansko število navzočih škofov pa se je glasovanje vzdržalo. Imamo torej pred seboj tri skupine: komaj 150 škofov je bilo značajnih in možkih dovolj, da so izrazili svoje prepričanje; med njimi sta se najbolj odlovala Slovan Strossmayer in Dr. Döllinger, profesor cerkvenega prava na monakovski univerzi, znani ustanovitelj "starokatoliške cerkve"; ogromna večina pa se je zbalala za svoj kruh in ali slepo in vdano v sveto, nezmotljivo voljo Pija IX. glasovala za največji absurdum na svetu, ali pa se glasovanju odtgnila. "Credo, quia absurdum" so momljali pred se in poljubili papežev nezmotljivi pantofel. ...

S tem je bila zavdana vsakemu treznemu razumu največja zasuhiča v obraz; vse, kar v nas čuti in misli, ves tisti boljši človek v naši notranjosti se upira temu brezprimernemu nasilstvu. Toda, kaj je papežu za razum, kaj je njemu za vse zakone narave in logike. On čisto priprosto proglasi svojo pamet za nezmotljivo, čeravno dokazuje ravno s tem najboj, da je nima. Njemu so vsa ta zgodovinska dejstva, ki z neodoljivo silo zavračajo in pobijajo že vsako misel na kako nezmotljivost papežev, prazen nič, kako bi jih sploh na svetu ne bilo.

Če se zamore proglašiti za nezmotljivega n. pr. Urbana VI. (1378—89), ki je dal pet kardinalov, ker niso glasovali za njega, na nečloveški način mučiti do smrti in pri vsej tej krvavi igri čital brevir; ali tako moralno zver kakor Aleksandra VI. (1492—1503), ki je živel z lastno hčerko v spolnem razmerju in se sam o verstvi izrazil skrajno zročljivo, rekoč:

"Vsaka vera je dobra, najboljša pa je tista, ki je najbolj neumna", ali Pavla III. (1534—49), ki je zastrupil svojo lastno mater in sestro; ali Inocenca X. (1644—55), ki je koprnel pod pantoflom vse močnejše svoje priležnice donne Olympe in ki je proklel vestfalski mir za to, ker se je tam sklenilo zrušiti celih 10 samostanov ali končno samnega sebe, ki mu največja neumnost ni bila prenumna — je to že znak skrajne propalosti.

"Svobodna.Misel".

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Naobratno pa upošteva naš cerkveni nauk človeško življenje, — to največje nam znano bogastvo, — le kot majhen kos onega večnega življenja, katerega bomo deležni po smrti. Naše življenje po teh pojmihi ni tisto, kakoršnega nam je Bog hotel dati in bi moral dati, ampak popačno, slabo življenje, zasmeh pravega življenja, o katerem si iz nekega razloga domišljujemo, da bi ga nam Bog moral dati. Glavni smoter našega življenja ne obstoji po tem nauku v tem, da preživimo to nam podeljeno pozemsko življenje tako, kakor Bog hoče; ne v tem, da ga ovekovečimo v človeškem potonstvu, kakor učijo Hebrejci; ali da ga spojimo z voljo očeta, kakor uči Kristus: — temveč v tem, da zadobimo prepričanje, da se bo pravo življenje pričelo šele po tem pozemskem življenju.

Kristus ne govori o tem dozdevnem življenju, kakoršnega bi nam moral Bog dati, a ga ni dal. Teorija o Adamovem grehu, o večnem življenju v paradizu in o neumrjoči duši, katero je Bog baje podelil Adamu, — Kristus ni bila znana, ne omenja je nikdar z najmanjšo besedico.

Kristus govori o življenju, kakoršno je v resnici in kakoršno bo vedno. Mi pa govorimo o onem življenju, ki smo si ga sami izmislili in kakoršnega ni bilo nikdar. — Kako naj torej Kristusov nauk razumemo?!

Kristus si o svojih učencih nikakor ni mogel misliti, da bi imeli o tem tako čudne pojme. On ve, da vsi ljudje razumejo, da bo moralo življenje posameznika nekoč nehati, in vsled tega obljublja drugo življenje, ki ne konča. Onim, ki živijo v pregrehah in blodnjah, ponuja rešitev; tistim pa, ki so se o tem prepričali, da imajo mnogo več nego jim Kristus nudi, pa ne more nje gov nauk nič več dati. Vzemimo ta le primer: jaz opominjam človeka, da naj dela, in mu zagotavljam, da dobi v plačilo obleko in hrano; toda ta človek si domišlja, in je prepričan, da je milijonar; očitno je, da se za moje pozive ne bo brigal in da ne bo hotel delati. — To isto je z naukom Kristusovim. Čemu naj bi še delal, da si kaj prislužim, če sem že itak bogat?! Čemu naj bi si prizadeval živeti po volji božji, ko itak vem, da bom osebno živel večno!!

Uči se nas, da je Kristus človeštvo rešil stem, da se je Bog učlovečil, da je vzel sin božji Adamov podedovani greh na se, zadostil za vse naše grehe na križu ter v naše zveličanje ustanovil cerkev in postavil zakramente. Ako na to verujemo, bomo zveličani in dosegli večno življenje po smrti! — Tako uči cerkev.

Zgrešili smo pot v sneženem meletežu. Nekdo mi zatrjuje, da se mu dozdeva, da opazi zdaj pa zdaj kak svetli žarek. Toda to se le zdi, ker želimo tako. Mi smo se že obrnili v smeri proti tej svetlobi, a izkazalo se je, da je bila prevara. Nekdo drugi pa je šel svojo pot nekaj časa po snegu naprej ter dosegel pravo stezo in nam ostalim zaklical: "Ne hodite nikamor; varljiva svetloba je v vaših očeh in vedno boste zablodili; tukaj pa je trdna in sigurna pot in jaz stojim na njej, in to nas bo gotovo pripeljalo iz zmede!" — To je jako malo in lahko. Ko smo zaupali žarkom, ki so svetlikali v naših neumnih očeh, imeli smo pred očmi že vas, toplo sobo, spanec in počitek, — tukaj pa je bila le ena gotova pot. Vendar če sledimo prvenemu voditelju, zmrznemo sigurno; — ako pa gremo za drugim, rešimo se gotovo. — — —

Kaj naj torej stori človek, ki Kristusov nauk razume in naj veruje, sredi med onimi, ki ga ne razumejo in ne spojujejo?

Kaj naj storim? Ali naj živim kakor vsi drugi, — ali naj živim po Kristusovih naukih? Razumel sem Kristusov nauk v njegovih zapovedih in uvidim, da bi spolnovanje istih osrečevalo mene in vse ljudi sveta. Zaznal sem, da je spolnovanje teh zapovedij volja pravzroka, iz katerega je tudi moje življenje nastalo.

Razuntega mi je postalo tudi jasno, da moram vsled nesmiselnega življenja na vsak način poginiti z vsem, z vsem, kar me obdaja, ako te očetove volje ne izpolnujem, ter da je samo v tem edini možnost rešitve.

"Živeč tako kakor vsi drugi, gotovo nasprotujem sreči vseh ljudi, gotovo delam ravno nasprotje od tega, kar je volja očeta življenja ter se oropam edine možnosti, zboljšati si svoj obupni položaj. Ako pa storim to, kar me uči Kristus, nadaljujem to, kar so pred menoj stonili dobri ljudje; pred osrečenjem sebe, svoje bližnje in one, ki bodo živeli za menoj; storim to, kar zahteva od mene on, ki mi je dal osebno življenje, in kar edino me mora rešiti.

Cirkus gori; grozna gnječa nastane, in vsa tišči k vratom, ki se odpirajo na znotraj. Kar pride rešitelj in pravi: "Stopite nazaj; čim bolj boste pritiskali, tem manj upanja imate na rešitev. Vrnite se, in našli boste izhod in se rešili." — Če sem slišal jaz sam ali pa če jih je slišalo več in na to verovalo, je vsejedno; kakor hitro sem pa zasiljal in veroval, mi ne preostane drugega nego vrniti se in še druge pozvati, da se ravnajo po besedi rešitelja. Morebiti me bode zmečkali, širite ga!

ubili. Vendar pa je moja rešitev le v tem, da krenem tja, kjer se nahaja edini izhod, in ne morem si kaj, da bi tja ne šel. Rešitelj mora biti v resnici rešitelj, t. j. rešiti mora. In odrešenje Kristusovo je pravo odrešenje; prišel je, govoril je, — in rešil je človeštvo.

Cirkus gori že eno uro in treba hiteti; kajti ljudem utegne primanjkovati čas, da se rešijo. Svet pa že dalje gori kakor 1900 let, — gori od tistega časa, ko je Kristus rekel: "prinesel sem na zemljo ogenj in koprnim po tem, da postane plamen, — in gorelo bo tako dolgo, da se bo človeštvo rešilo. Niso-li ljudje zato tukaj, ne gori-li zato, da postanejo deležni odrešenja?

In ko sem to zaznal, sem razumel, da Jezus ni le smesja, temveč v resnici tudi odrešenik sveta.

Vem, da ni drugega izhoda niti za mene niti za vse druge. Vem, da za vse in za mene z njimi vred ni druge rešitve nego spolnovanje onih zapovedij Kristusovih, ki podeljujejo najvišjo mojim pojmom dosegljivo srečo vsemu človeštvu.

Ako imam, spolnujoč Kristusove nauke, še več neprimlik in ako raditega še prej umrjem, — to me ne straši. Ostrašiti in zbegati more le onega, ki ne uvidi, kako nesmiselno in škodljivo je njegovo osebno, podedovano življenje, in ki si domišlja, da "ne bo umrl". Jaz pa vem, da je moje življenje, ako živim le za se in samo sebi v prid in telesno srečo, največja neumnost, ter da me po tem življenju brez smotra more prav gotovo čakati le ravnotaka brezsmiselna smrt. In raditega se ne bojim nič. Umrli bom ravno tako kakor vsi oni, ki po Kristusovem nauku ne živijo; toda moje življenje in moja smrt bosta imela kak namen, ravnotako za-me, kakor za vse. Moje življenje in moja smrt služila bosta v rešitev in v življenje drugim, — in baš to je, kar nas Kristus uči.

(Nadaljevanje o priliki.)

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo miti upravnštvo.

Ali ne znate še, da g. Emil Bachman, 580 S. Centre Ave., Chicago, Ill., izdelava najboljše društvene zastave, znake in regalije? V slučaju potrebe se obrnite nanj in prepričali se bode.

Kmetško posestvo na prodaj

v stari domovini. Obstoji iz vseh gospodarskih poslopj, lepega vrta, polja in gozdov ter je lepo urejeno. Lepa prilika za vsakega, ki hoče iti v stari kraj in si tam preskrbeti posestvo. Natančneje pove A. Bradač Box 464 Hibbing, Minn., ali pa lastnik J. Bradač, M. Lese št. 8. p. Kerka, Kranjsko, Austria, Evropa.

Naši zastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rozanc.
Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.
Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.
Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.
Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Štrkelj.
Za Cleveland, O.: A. Kužnik.
Za Colorado: Joe Debeve.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenec.
Za Roslyn, Wash.: A. Janaček.
Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.
Za Clinton, Ind.: John Kolar.
Za La Salle Ill. in okolice: Valentin Potisek.

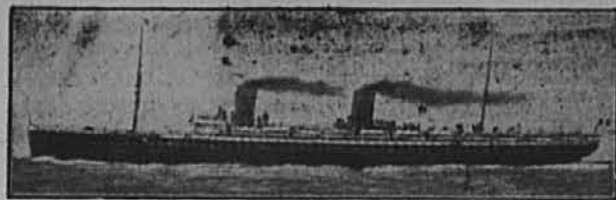
Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Slobode"! Sodrugi, širite ga!

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10. ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

KMETIJA

Prihodnji posebni vlak gre na kraj naših zemljišč dne 16. julija. Zadnje tri mesece smo tam že prodli 30 kmetij.

Pridite in oglejte si kraj osebno

Zemljase prodaje od \$8.50 do \$15 akre.

Gram Johnson & Co.

184 La Salle St. Room 1104,

CHICAGO

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodnomisljeni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
v velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljave je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Socializem zahteva, da ti dela-
vec pridelaš življenske potreb-
ščine v svojo korist, ne pa v ko-
rist kapitalista.

Ne puška, ne dinamit, niti bom-
ba — temveč časopisje, mirna
beseda in glasovnica je naše o-
rožje proti kapitalizmu.

V militarnih krogih se zatr-
juje, da prihodnjih pet let mora
nastati vojna med Združenimi dr-
žavami in Japonsko. O nešteto-
krat proslavljena civilizacija, ki
čuti potrebo, da tisoče Ameri-
kancev in Japoncev vzame konce
v medsebojnem klanju! In zakaj
vse to? Beli (ameriški) in rmeni
(japonski) kapitalisti igrajo
"game" za pacifiško morje. Gre
se za kontrolo businessa na Tihem
morju. In za prvenstvo in profit
enega ali drugega troletnjega naj-
tečje proletarska kri! Barbari-
kapitalisti, koljite se sami med
sabo: delavstvu, ki nima ničesar
zgubiti, ni treba vojne!

Navadnega človeka, ki ukrade
konja ali oveo na pašniku, se vta-
kne na dolgo dobo v zapor, če že
uteče mobu in vrvi. Toda "zaže-
ljenemu državljanu" kot je n. pr.
senator Borah, ki pomaga ukrasti
cel pašnik, se pa podeli najsijaj-
nejša služba, kakršna se more
sploh dobiti v današnji veliki ci-
vilizirani kapitalistični družbi.

William D. Haywood, tajnik
organizacije Western Federation
of Miners, je naredil samo jeden
veliki "zločin". Ostal je zvest
svojemu prepričanju in delavskemu
stanu ter se ni zmenil za blesteče
zlato, ki so mu ga ponu-
jali mnogomilci pri Mine Own-
ers' Ass'n. In za ta "zločin" se
mora zdaj zagovarjati pred poro-
tniki, katere so najeli tatovi (Bo-
rah) državnih zemljišč.

Hudomušneži trdijo, da bode
senator Borah po končani Hay-
woodovi obravnavi vzel vele-
lopova Orcharda v svojo službo.
Borah ima namreč v Idaho veli-
kanske parcele neiztrebljenega
zemljišča in Orchard bo na tem
njegovem (?) zemljišču z dinami-
tom in bombami razbijal in krčil
panje in šumpe...

Gloria tibi Domine! Jolietški
faržurnal se zdaj v proslavo bo-
žjo peča z malanjem pujskov. Ker
je bil pa naš urednik obsojen radi
dopisa o lumpariji fatra P., je to-
rej značilno za to "farško kahlo",
da riše pujske, ki se tako lepo
podajajo nekaterim živim origina-
lom s kelihom in monštranco v
rokah. Živeli žegnani pujski!

Uboga delavska para, ki si še
tako slepa, da letaš od Poncija do
Pilata in se pritožuješ nad popom,
kateri je od tebe zahteval —
\$13.00 za krst novorojenega dete-
ta. Od hajduka, ki te je oropal,
tečeš k ravberhauptmannu in ga
prosiš usmiljenja. Čemu je vse-
ga tega treba? Ali ni škoda besed,
časa in denarja! — Ali je otrok
zato prišel na svet, da pop zasluži
trinajst dolarjev? Niti iskric

simpatij nima pri nas človek, ka-
teri zabavlja in rentiči čez farje
— potem ko se je pustil pri njem
odreti do kože. Kaj iščeš pri nje-
mu? Mi le obžalujemo, da duhov-
nik takemu oslu ne zaračuna \$25
za krst, \$50 za poroko in \$100 za
pogreb, ko že pride k njemu in—
rad plača. Duhovnik ima svoj
business, ravnotako kakor čifut,
ki prodaja razpela, križe, kipe
Ježusčka in Marije itd. To je
njegovo delo, in če si še tako ne-
umen, da misliš, da ga moraš ra-
biti, potem pojdi in — plačaj;
zastonj nihče ne dela. Čifut pro-
daja križe in kipe svetcev, eigan-
ka prerokuje srečo na kvarte in
duhovnik prodaja krst, maše in
druge take stvari. Če misliš, da
brez podobe svetnika ne moreš
biti v hiši, pojdi k židu in jo pla-
čaj; če veruješ na vraže, pojdi k
eiganki in ona ti bo šlogala za
denar; če imaš krst, maše itd. za
neobhodno potrebno stvar, pojdi
k duhovniku in ga plačaj. Če si
pa prepričan, da so namalani ali
izklesani "nebeški patroni", ei-
gansko prerokovanje, krsti in
maše itd. jeden gorostasni hum-
bug, brez katerega so ljudje lah-
ko živeli tisočletja in tisočletja,
potem pa ne boš nosil denarja
prodajalcu križev, eiganki niti
farju. In ko bodo počasi — ko-
rak za korakom — prišli vsi lju-
dje do tega prepričanja, potem ne
bo več slišati o farških oderu-
stvih, kajti farji bodo šli eden za
drugim — rakom žvižgat.

Am. Slovenec si je zopet ne-
sramno dovolil vtakniti svoj nos
v notranji krog Narodne Jednote.
Učiti hoče njene člane oziroma
delegat, kako naj volijo v bodo-
či centralni odbor. Le počasi,
gospodje v Kristusu! Delegatje
za letošnjo konvencijo S. N. P. J.
rabijo najmanjše vaših instrukcij.
Oni bo že sami skrbeli, da Nar.
Jednota ostane — svobodomisel-
na, njeno glasilo bode svobodomi-
selni list, in da se centralni odbor
izvoli iz svobodomiselnih mož.
Tako je! Vi se pa brigajte preje
za svoje jednote — katerih imate
dovolj — potem šele pridite k
nam, če že hočete dobiti — po
prstih...

Ne zasramujte trempa! Kajti
on je edini človek brez vsacih do-
hodkov, kateri ne išče prilike, da
bi vam izpodjedel delo.

Kapitalisti so veliki politiki —
zato ker jim nese. Oni vedno po-
litizirajo v svoje lastne interese.
Delaveci storijo pa ravno narobe.
Oni politizirajo v prid kapitalis-
tičnih strank (republikanci, demo-
krati) in s tem podpirajo kapita-
lizem. Zakaj ne bi tudi delaveci
enkrat obrnili politiko v svojo
lastno korist, kakor to delajo ka-
pitalisti. In delaveci imajo moč.
Kapitalisti sicer prekašajo delave-
ce z denarjem, zato pa imajo de-
laveci več glasov in v političnem
boju, če se ves proletarijat zjedi-
ni, so kapitalisti doela premaga-
ni. Poskusite torej, vi možje
dela! Bodite samisvoji politiki in
socializem — vaš odrešenik — bo
potem kmalu na krmilu.

Duhovščina na čelu raznih ver-
skih sekt, kriči, da je socializem
nevaren človeški družbi, ker na-
merava razdreti družinsko življe-
nje. Imfamijs! Razne blazne ve-
re in klerikalizem je razruvil več
družin in raztrgal več srečnih
družinskih vezi, kakor največje
krvave vojne, kar jih pozna zgo-
dovina.

Orchard, samoizpovedani dina-
miter, bombemetalce, morilec, bi-
gamist, požigalec, kvartopirec,
dokazani hlapec v Pinkertonovi
policijski službi etc. je živi vzor-
ec vernega kristjana. On je bil
svoječasno učitelj na nedeljski
cerkveni šoli v Canadi in je živo
vrjel — kakor je tudi druge učil
— da je Kristus rešil vse grešnike
pogubljenja, in da od tistega časa
vsak grešnik, naj stori še tako
velik zločin, zadobi oprostitev, če

gre k spovedi. Orchard je vse to
vrjel — in zato je klal in ubijal,
kar se je dalo in sicer v nadi, da
se enkrat spove svojih grehov na-
kar bode — nauk sv. katoliške
cerkve! — v nebesih nad njim
večje veselje, kakor pa nad 99mi
pravičnimi. To je bil in je še
danes Orchard, žalostni eksempl
— toda ne jedini — verskega fa-
natizma.

Kaj je križ? — Ob času rimske-
ga cesarstva je bil sredstvo za
usmrčenje zločincev. Rimljani so
na križ pribijali svoje zločince in
na ta način je bil usmrčen tudi
Jezus Krist. Pozneje, prva sto-
letja po Kristusu so kristjani ozna-
čali križ kot svoj prvi in naj-
večji verski simbol (znamenje) ter
ga najgorečnejše častili in molili.
V srednjem veku je bil križ prvo
in najmočnejše orožje rimskim
papežem. V znamenju in strašilu
križa so uničevali in podjarmlili
cele države in narode. Prva deset-
letja našega veka je križ postal
kazipot, po katerem so se razlo-
čevali verski fanatiki in prostomi-
sleci. Ena povprečna stran na
križu je kazala proti Rimu, a dru-
ga na pot svobode in verske
emancipacije. Dandanes pa služi
križ — telegrafičnim družbam,
katere na njega prpenjajo tele-
grafске žice. Le pogledjte ob ces-
tah in železnicah in zapazili bo-
dete nepregledne vrste križev,
prepreženih z električnimi žicami.

Pavliha in Pavliharji

Satira. Napisal Nemo.

Resnici na ljubo moram pri-
znati, da Pavliharji v ameriški
slovenski javnosti še do dandanes
igrajo največjo ulogo. Pa to se
ne vrši radi tega, ker morda slo-
venski narod ni pristopen kulturi,
ali ker so Slovenci pleme nižje
vrste, kakor se je o Slovencih neki
"učeni" Nemeec v Avstriji blago-
hotno izrazil.

Pavliharji sugerirajo narodu
"pavliharjo". Pa ne dneve,
marveč že stoletja in radi tega se
narod tudi ne more kar čez noč
otresti pavlihovstva v kuti in
fraku.

Tako trdim jaz, Pavliharji pa
govore vse kaj drugega.

Pavliha, n. pr., hodi po Chicagi
in pripoveduje na shodu društva
sv. Telebana: "Dva smo že zapri-
li, dva pa prideta na vrsto in zmaga
je naša."

Kakšna zmaga, zakaj se gre?,
o tem pa previdni Pavliha molči.

Seve Pavliha računa s svojo
popolurnastjo, katero uživa pri
članih društva sv. Telebana, ki
smatrajo za največji kulturni na-
pred, gradnje pagod in mošej.
v katerih se daruje iz lesa izrez-
ljanim malikom krvave žulje slo-
venskih delavcev, ne radi tega
da bi maliki uživali darove, ampak
da Pavlihe nosijo pokonec
svojo glavo in rede svoje trebuhe
o sragah naroda. In ker se Pavli-
ha zaveda svoje popularnosti pri
ljudih, katerih baje ni obsenčil
sv. duh, je tako predren, da jim
pavlihovstvo ponuja za čisto res-
nico.

Neumnost je, da imenujem Pavli-
ho. Pavliha in Pavliharji so
vendar pasma, ki je vzrasla v
našem narodu. Imenoval bi jo
lahko tudi Kljuckee in Kljukci.
Ali Pavlihe so različni. Ne hodijo
v škodo v en sam zelnik. V A-
meriki jih kar mrgoli. Preprie-
valno govore, da so "kunštni"
ljudje, ker so mnogo let hodili na
troške drugih ljudi v šolo. Res
je pametno, kar nekateri delaveci
pripovedujejo svojim tovarišem-
delavcem. Ali za božjo voljo, kam
bomo pa prišli, če v narodu oma-
jemo princip avtoritete. Naš na-
rod je še presurov in če mu vzame-
mo vero, da je vedno tako bilo
in vedno tako ostane, potem bo
vse na svetu zlodej vzal. Ali če
nekaj dni kasneje tréjjo Pavlihe
ob zavedne slovenske delavce, ka-
ko hitro pozabijo na govorce, ka-
tere so govorili članom društva
sv. Telebana.

Ah, kaj pa hočete? Tistim tep-
cem smo morali tako govoriti. Ali
mislite, da smo res tako neumni,
da verjamemo v boga z brado.
Zakaj smo pa vendar hodili v šo-
lo? Saj vendar razumete, kaj je
"business". Če to razumete, po-
tem tudi veste, kaj smo vam po-
vedali. Saj tudi mi vemo, da bo
socializem zmagal. Mi tudi vemo,
da nima z vero nič opraviti, ker
je gospodarski nauk. Ali trditi
moramo nasprotno, ker naš narod
še ni zrel, da bi vsprejel socia-
listične nauke. Pa to nismo mi
zakrivil, ampak naš narod, ki
vodi tudi nas in nam vsiljuje
svojo voljo." Tako govori Pavli-
ha z zavednim delavcem, da bi
prikril svojo duševno mizerijo.
Ni ga sram, ker je od njega zbe-
žala sramota k psom.

Pavliha in njegova pasma pa
ne more drugače postopati. Ti
ljudje nimajo v svojem sren lju-
bezni do svojega naroda. Poznajo
le eno ljubezen in ta je ljubezen
do samega sebe — ljubezen do
ameriškega dolarja. Vse drugo je
nič. Čemu so pa hodili v šolo?
Mar da bi delali, delali za narod,
ali še celo produktivno. Kaj še!
Ker so hodili v šolo se rede o
Kolomanovem žegnu, o veri v bo-
ga z dolgo brado, o zmagi, ker
sta dva zaprta, druga dva pa pri-
deta na vrsto, o bučah, ki rastejo
na grmovju, o fižolu, ki evete na
jelkah itd.,

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.

Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nartor-niki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.

JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.

MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.

JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.

MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopolnijo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Dopisi.

Milwaukee, Wis., 7. julija.

Cenjeni urednik Glasu Svoled!

Tukaj Vam pošiljam naročnino

za Vaš list za celo leto. Do zdaj sem

bil zvest naročnik Amerikanskega

Slovenca; vedno sem ga čital — to-

da od zdaj nikdar več. Spoznal sem

namreč, da ta list nima nikakovega

podčnega branja. Kadar sem čital

tiste stare, tisočkrat pogrete neum-

nosti, vselej mi je stopila pred oči

zgodovina srednjega veka, ko so

uboga ljudstva čutila kruto moč

farske roke. In spomnil sem se, da

nas Amer. Slovenec z drugimi na-

zadnjaškim klerikalnim čisti vred

goni nazaj v one temne dni. —

Vsed tega danes opustim Ameri-

kanskega Slovenca; zapuščam črno

farsko četo, ki je križ in nadloga

našega revnega ljudstva, in se pri-

družujem v vrste svobodomislicev

ter podpiram Glas Svobode.

Želim pa tudi, da bi vsi Slovenci

po Ameriki, kateri se še vijejo pod

farsko peto, prišli do tega prepriča-

nja in si naročili Glas Svobode in

tako pripomogli, da ta naš vrli list

v kratkem žide vsaj dvakrat na te-

den. — Bratski pozdrav somislečim

Slovcem!

Spreobrnjeni grešnik.

La Salle, Ill., 10. julija 1907.

Cenjeno uredništvo! Sprejmite

ta dopis, ako se Vam zdi vredno.

Tukajšnje slov. cerkveno pevsko

društvo, ki je še mlado in katero je

pod novim vodjo dobro uspevalo,

služi zdaj v sramoto naši celi slo-

venski naselbini. 8. julija je eden

katoliških fantov in članov tega

društva krminelno napadel eno tri-

najstletno deklico, ki je tudi cerkve-

na pevka. Zgodilo se je to na potu

od pevskih vaj. Dotičnik, kateri je

bil aretiran, se je izgovarjal, da on

ni prvi storil tega temveč še poprej

njen — stric. Aretirali so tudi stri-

ca in ga postavili pod \$200 poro-

štva, dočim je moral oni fant polo-

žiti \$500. Dekle n. stric je pa moral

imeti precej črno vest, kajti čakal ni

obravnave. Drugi dan 9. julija je

odšel zarana iz mesta in tam v sa-

moti si je — končal življenje. Po-

gnal si je kroglo v prsa. Dva dečka

sta ga našla mrtvega in takoj tekla

k policiji, katera je potem dala tru-

plo odvesti v mrtvašnico. Samomo-

rilec je bil star 48 let, a oni fant in

katoliški pevec, kateri še čaka bati-

ne, je pa 28 let star. Iz usmiljenja

do starišev nesrečne deklice, ki so

bili vedno na dobrem glasu, zamol-

čim za zdaj še imena dotičnih bac-

kov.

Tako se je postavilo naše kato-

liško pevsko društvo! Taka je katoli-

ška vzgoja in morala! Sramota!

Skandal! — Končno še želim dober

tek onemu "šustarju", kateri bi bil

bolje naredil, da je ostal pri svojih

škarpah — otroke pa pri mru pu-

stil!

Svobodomislec.

Iz bakrenih hribov v Thermopolis, Wyo.

Cenjeni g. urednik! Prosim, spo-

ročite tistim "božjim pastirjem", ki

naš list, urednike in Nar. Jednoto,

tako navdušeno napadajo da naj

priromajo semkaj v naše bakrene hribe. Tukaj je celo oblake ovac in backov in služba za te "pastirje" bi bila dobra, kajti volna gre rada od kože. Tudi v kamnolomu je dovolj dela, zatorej vi žegnani lenuhi in postopači, pridite sem, da si vsaj enkrat v življenju poštenim potom zaslužite svoj kruh. Zda itak ne delate drugega, kakor obrekujete poštene in delavne ljudi, ki govorijo vam neljubo resnico.

Zdaj pa še nekaj! Kakor čujem, Am. Slovcu ne ugaja ime naše jednote. Prav! Nam pa še tisočkrat manj ugaja oni farski list. Naj se repenči kolikor hoče, škoditi nam ne more. Ravno ta mesec bo dve leti, odkar smo v Darragh, Pa., ustanovili društvo Edinost, ki je dobilo številko 23 pri S. N. P. J. Dve leti — in koliko društev imamo že danes! Ko sem pred 17mi meseci iz Darragh, Pa., odšel na zapad, pustil sem pri društvu Edinost 41 ali 42 vrlih bratov; danes, mislim, jih je že okoli sto. Kaj ne, tako se — nazaduje!

Vsemu delavstvu in čitateljem Gl. Sv. obilo napredka, sodrugoma Kondatu in Kakerju neustrašenost, tebi pa društvo Edinost št. 23 srčna čestitka na tako vrlim koraku! Želim, da najdem 200 članov, ko pridem zopet tam.

Anton Budna.

Chicago, Ill., 15. jul. 1907.

Cenjeno uredništvo Gl. Sv.!

V češkem dnevniku "Denni Hlasatel" z dne 11. t. m. je čitatelj pod zaglavjem "Ve prospěch red. Kondu", da je bilo v slovenskih in sploh v slovanskih krogih nabranih \$500 in po g. Emilu Bachmanu meni kot podpora izročeni. Jaz tem poton izjavljam, da do sedaj še nisem od nikake strani niti centa prejela, in si to mačim, da je omenjena notica vsled klerikalne zlobnosti v navedeni list prišla.

Čula sem pač, da se v svobodomislečih krogih prispevki v moj prid nabirajo, — kar bodem svoječasno tudi zahvalno tem potom objavila. — Smatram si pa v dolžnost še sedaj povdarjati, da vsako morebitno darilo od strani klerikalcev oziroma farskih denuncijantov najodločneje odklanjam.

Marija Konda.

KLERIKALIZEM IN PEČENKA.

Kako veliko resnico je pisal Am. Sl. od dne 12. jul., še samemu n. dobro znano. O sveta priprosta! Ubogi delavci in trpini se moramo zadovoljiti z črvimi klobasami, medtem ko klerikalni može tako jed še mačkam nemorejo kuhati. Oni se ne zadovoljijo s temi malenkostmi, ampak kaj radi bi segli malo bolj globoko v delavski žep, tako da bi si zamogli pr voščiti kako teletjo ali prešicevo pečenko. Kaj ta čega bi jim pač bolj d šalo kakor pr-proste klobase.

Ker pa zgoraj omenjeni list pripoveduje o klobasah kot resnični do godbi, tudi nam ne preostaja drugega, kakor popisati nekaj resničnih črtic iz življenja, napram katerim je pisalec teh vrst moral prepustiti ka-

toliškim možem pečenko, a sam se zadovoljiti pač ne z klobasami, temveč z kruhom in vodo.

Ne daleč od tam kjer Sava izvira izpod Triglavja živel je še pred kratkim, dokaj imovit in pošten mož, kateremu je bil edini up njegov 20-letni sin Janez. Iz ljubezni je hotel oče Šimen, da postane Janez redovnik. Prav nč se ni upiral sin svetom svojega očeta, poslušal je njega voljo, in podal se res daleč tja pod vedno modro obnebe solč-nate Italije v samostan, pridno se učil, in leto za letom pospeval se višje.

Prigodilo se je pa med tem časom, da je oče Šimen oboel smrtno nevarno. Izkušen in zdravnikom pač se je posrečilo obvarovati moža prezgodnje smrti, toda bolezen je pustila svoje posledice, zapustila je temne črte v glavi očeta Šimna, tako da ubogi mož ni bil več sam svoj gospodar. To priložnost pak je porabil njegov domači župnik, ki nekega lepega solčnega jutra tako mu je govoril:

"Oče Šimen! Hudo Vas je kaznovala usoda človeškega življenja! Komaj da ste prestopili polovico dobe življenja Vašega, vže Vas je kaznoval Bog, kateremu ne ostane nič prikritega. Dasiravno niste dejansko grešili proti cerki in njenim zapovedim, vendar pa kot imovit in bogat mož morali bi Vi pomagati po zinožnosti svete cerkvi, in pospeševati čast Božjo z materijelnimi sredstvi. Bog je bil milostljiv z Vami, pustil Vam je še življenje, da zamuženo popravite!"

"Oče Šimen! Vi imate sina Janeza, ki postane redovnik. Kot redovnik mora storiti obljubo večnega siromaštva, toraj bi vse njegovo premoženje, ki bi pripadlo njemu po Vaši smrti, on moral prepustiti omenjenemu redu."

"Oče Šimen! Domača cerkev in domači župnik je bolj potreben podpore, kakor pa ptuji red v ptuji državi, katerega še ne poznate. Veliko večje bode Vaše zaslužnje pred Božjim prestolom, ako darujete Vi dedščino Vašega sina cerkvi, poleg katere bodo trohnele Vaše kosti, onej cerkvi, v kateri je Vaša duša zadobila prvo spoznanje Božje, onej cerkvi, v kateri se bodo brale sv. maše za Vašo dušo v rešitev večnjega ognja."

"Oče Šimen! Veliko ushugo in pomoč storil bode s tem dejanjem v prosep slave Božje. V domačej cerkvi zapisano bode Vaše ime z zlatimi črkami in ostalo bode neizbrisljivo. Bog bodi Vašej duši milostljiv in na svojej desnej strani Vam dovolil mesto, da zamorete ob. čudovati njega neskončno Vsegamogočnost od obliča do obliča!"

Tako je govoril sv. župnik po postavah cerkvenih. In kaj je storil ubogi oče Šimen?

Vže itak bolan in živčen in oslepljen po teh besedah Božjih, udal se je izkor

Po volitvah v Avstriji.

(Izvirni dopis iz stare domovine. Dolenjsko.)

(Konec.)

Najlepše, kar je zazreti v teh volitvah na Slovenskem, je kmet v navedenih južnoštajerskih krajih Slovenski kmet na Kranjskem po večini voli vsako spako za poslanca, katero mu postavi duhovnik za kandidata. On voli zaporedoma škrice, ki v kmetiji nič ne razumejo. On voli meščanske ljudi in penzionirane uradnike, katere je vzel farovž v svojo službo, katere pušča do ljudskih jastí; kmet na Kranjskem nič ne vpraša, ako je kandidat neodvisen človek, ako je kaj moža; on daje popu volilni listek, da zapiše kaj pop hoče in potem gre ž njim k volitvi. Ko smo zvedli, kako nastopa kmet v navedenih krajih na slovenskem Štajerskem, razveselil se je vsak človek, ki ve, da katoliški farovž ni prijatelj kmečkemu blagostanju, kmečke sreče. Ali ni največja neumnost, da voli kmet advokata, ali katkega penzioniranega uradnika, ki se tudi ni bil rojen na kmetiji, ki toraj nič ne razume o gospodarstvu kmeta, katerega koristi ima zastopati v državnem zboru. Večina kranjskih kmetov ne vpraša, koga voli. Je dosti častnih izjem, ali ti pametnejši in neodvisni kmeti so še v manjšini. Pa pride tudi na Kranjskem do tega, da bodo kmetje sami si postavljali kandidate. Že tudi tukaj preseda večini kmetov njih hlapčestvo farovžu, ali tako hitro se ne morejo okorajžiti, da bi se znebili duhovniškega varstva.

Kakor se zdaj kaže, kranjski duhovniki v državnem zboru mej slovenskimi poslanci ne bodo merodajni. Posvetni samostojni slovenski in hrvaški poslanci, ki pridejo iz Istre, Dalmacije v državni zbor, se niso zvezali s temi klerikalci. V državnem zboru se vežejo poslanci, ki imajo iste težnje. Štajerski kmeti in hrvaški poslanci so vabili klerikalce, da se zvežejo vsi v jeden jugoslovenski klub in v tem klubu jedini postopajo; bilo bi jih potem 37. A duhovniki in njih sluga advokat dr. Šušteršič so se izjavili proti temu. Klerikalni, penzionirani dvorni svetnik Šuklje je govoril za to zvezo vseh v jeden klub, ali se je potem dr. Šušteršič in duhovnikom udeležil. Šukljetu je bilo na tem, da bi se iz klerikalne stranke ne odločili navedeni, ki so hoteli skupen klub in tako hoditi druga pota. Najpametnejši mej kranjskimi klerikalnimi poslanci je Šuklje, dasi ni več to, kar je bil včasih, ko je še bil liberalen in mlajši. Pravzaprav on zdaj naše klerikalce vodi. Imel bi rad komando čez večje število. Štajerski kmeti poslane dvorni svetnik dr. Ploj je pa zapustil kranjske, goriske in štajerske duhovnike in kar se posvetni h škricev teh duhovnikov drži in se pridružil navedenim neodvisnim poslanecem. Dr. Ploj je dober stoječ mlajši človek, Šuklje je že star in ima dosti otrok; on se je udajal zaradi tega farovžu, da postane deželni glavar na Kranjskem, katero mesto nese 8000 K fiksno in po dijetah še enkrat toliko, ako jih zna kdo dobro računati. — Pri prihodnjih volitvah v kranjski deželni zbor bodo kranjski duhovniki, ki so zdaj zvezo sklenili z nemškimi grajščaki, oddajali dobroto te službe glavarja. — Dr. Ploj je vide, da kmet na Štajerskem ne pozna šale, da ustaja; Šuklje pa ve, da se še na Kranjskem ne mudi poslovliti se od farovža in njegovih dobrot. Ako se Šuklje z duhovniki skrega, ne dobi nikdar več anandata. Njega voli te kmet, ki nič ne premišluje, koga naj voli, Šuklje dancle se dobi mandat po agitaciji duhovnikov mej kmeti. To dobro ve in ne bi rad zgubil družih dobrot farovža, katerih so deležni le oni, ki podpišejo slepo, kar zahtevajo duhovniki.

Tako bode število slovenskih in hrvaških poslancev v jugoslovanskem klubu 21, strogo klerikalnih slovenskih pa 6016 v posebnem klubu. To tudi kaže, da gre nizdol s pretirano farovško politiko tudi pri nas na slovenskem jugu; poslanci

so pri volitvah vidli, da se slovenski kmet pripravlja, da bo odslavl farovške.

Zatorej še ni obupati. Treba je le pomisliti vsemu meščanstvu in solanini posvetnjakom sploh, da je kmet najvažnejši človek, da se je tega dosedaj zanemarjalo in prepuščalo duhovnikom, da je treba višje speljati tega važnega človeka duševno in gospodarsko in mož bo postal samosvoji povsod, kakor je v bogatih kmetijah Savinske in Šaleške doline. Delavcev pa tudi ni prezirati. Naše časopise naj seznanja občinstvo z socialističnimi nauki. Naša družba se tudi spreminja in naloga meščanstva bo skoraj doigrana; delavstvo pošilja svoje talente v boj, ki zastopajo vse drugo naziranje in vse drugo gospodarsko stremljenje. Okna odpreti, pred nami je velika masa kmetov, iz katerih smo prišli meščani in mase delavstva, ki nimajo nič stalnega, ki so pa pionirji novih gospodarskih razvojev, nove omike 87 soc. demokratov v avstrijski državni zbornici pomeni, da so se dogajale v avstrijskih masah velike spremembe. Meščanstvo živi od prebitkov kmetije in družega delavstva; isto je v srednjem veku močno bilo po svojih združgah, v zadruge sili danes kmetija in vse proizvodnje in konsum. Meščanstvo naj v teh razvojih zazre svoje bodoče delo in našlo bo svoj delokrog kot delavec velike mase.

Bolna štiri leta — končno ozdravljena.

Gosp. Jakob Planine, P. O. Box 163 Cumberland, Wyo., nam je pisal sledeče pismo: "Jaz želim, da objavite to moje pismo. Moja hči, katera še živi v starem kraju, je štiri leta trpela na boleznih v želodecu in nobeno zdravilo ji ni pomagalo. Jaz sem jej poslal Trinerjevega zdravilnega grenkega vina, katero jo je pa korenito ozdravilo. Kot hvaležni oče, priporočam to sredstvo vsakomur." Jednaka priznanja o Trinerjevem zdravilnem grenkem vinu smo že večkrat objavili v našem listu. Vplivala so toliko, da mnogi ljudje, ki bolehalo na želodecu, rabijo s vseh strani samo to sredstvo. Trinerjevega zdravilnega grenkega ozdravilo še celo zastarele bolezni na prebavilih, katerim ni več noben lek pomagal. Pišite nam za zdravniški svet, ako pa čutite bolezen v želodecu ali drobu, tedaj pa ne potrebujete nobenega nasveta temveč uživajte takoj Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ODPRTO PIS MO

Cenjeni Collins Medical Institute!

Veliko slavnost Vam sporočam za Vaša zdravila, ker sem se jaz tako popolnoma ozdravil z njimi, ko sem 4 tedne težko bolehal na drobu, a me Minnesotski zdravnik niso mogli ozdraviti.

Lepa Vam toraj hvala ter Vam ostajam hvaležni

Frank Bambich, Box 55 McKinley, Minn.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

in čudili se bodele radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vsepeli v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.

Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.

P. Ad. RICHTER & CO.

215 Pearl St., New York.

Ozdravljena težke bolezni ženskih ustrojov maternice belega toka, bolečin v želodecu in križu

Marija Rezič

209 5th St. Union Hill, N. J.

ROJAKI

zapómnite si, da je samo oni zdravnik dober in izkušen kateri zamore dokazati, da je že mnogo in mnogo bolnikov ozdravil.

Na stotine naših rojakov se z zahvalnimi pismi in svojimi slikami

Ozdravljen od zastarele bolezni želodca

Matia Fortun

110 E. Park St. Butte, Mont.

zahvaljuje za zadobljeno zdravje primariusu najznamenitejšega, najstarejšega in najzanesljivejšega zdravniškega zavoda v New Yorku in ta je:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

To je edini zdravniški zavod v Ameriki v katerem prvi svetovni zdravniki in Profesorji posebnim modernim načinom zdravijo vse bolezni brez izjeme, bodisi katere koli ukutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na pljučah, prsih, želodecu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, reomatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljavanja) šumenje in tok iz ušes, oglušanje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh naglavi, srbenje, miazulje, lišaje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavoboli, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici, i. t. d. kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. Tu edino se ozdravi jetika in Sifilis točno in popolnoma, kakor tudi vse **tajne ali spolne bolezni**.

Zatoraj rojaki Slovenci! mi Vam svetujemo, da poprej nego se obrnete na katerega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, prašate nas za svet, ali pišete po **Novo obširno knjigo „ZDRAVJE“**, katero dobite **zastonj**, ako pis mu priložite nekoliko znamk za poštino. Ta knjiga obsega preko 160 strani z mnogimi podučljivimi slikami v tušu in barvah.

ZASTONJ!

ZASTONJ!

Ozdravljen od reumatizma v rokah in nogah.

John Trebec

Box 196 Tercio, Colo.

Kujiga Zdravje

Vsa pisma naslavljajte na sledeči naslov:

The Collins
N. Y. Medical Institute
140 West 34th St.
NEW YORK, N. Y.

Potem smete mirne duše biti prepričani v najkrajšem času popolnega ozdravljenja

Ozdravljena od slabokrvnosti, kašlja, težke bolezni v prsih in zlatemče.

Johana Košir

Box 122 North Bergen, N. J.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Rojak, kateremu si včeraj dal "Glas Svobode", da je čital, je danes pripravljen naročiti se nanj. Pojdi k njemu in videl boš, da je res.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke. TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Emil Bachman,
580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potreščino.

中 中 中 中

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALSAM

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Denar se posojuje na posestvarstvo in zavarovalne police.

Triumf v Jolietu.

"...Zadnje dejanje se je izvršilo, zavesa je padla in občinstvo, to je slovenski katoški narod (farji!) veselo ploska po celi Ameriki..."

Am. Slovenec, št. 31 str. 1.

Hura! Tra-ra!
bum-bum-bum!
Na nogah je ves
"dominus vobiscum".

Tone na vse grlo
se dere od zad,
spredaj pa France
Snopsagarad...

"Študirani" Janez
ma pušče s kopriv;
Maslar častiti
točje: zum-biv!

To vam je cela banda,
kaj čete še več; —
pač Micik manjka,
a to ne st'ri nič...

Na povelje iz Washingtona.

Poročevalce od "Denver News" iz Boise, Idaho, je poslal svojemu listu naslednji dopis, tikajoči se "zaželjenega državljana" Borah in sodrugov, kateri so obtoženi radi goljufij izvršenih proti vladi. Borah in pajdaši skušali so z sleparskimi sredstvi pridobiti si državne gozde.

Evo Vam dopis!

V dobro zaprteji uradni bla-gajni v Boise shranjen je zvezek papirja, iz kojega se bode pre-j ali slej razvidilo, da je njega vse-bina v tesnej zvezi z preiskavo, ki se vrši napram uradnikom zaveze zapadnih rudokopov.

Vsebinsa hrani v sebi tožbo proti zveznem senatorju William E. Bo-rah-u, prvemu odvetniku, ki zastop-a obtožbo proti Haywoodu. Ako se porotniki v obsodbi Haywooda ne bodo zamogli jednostransko združiti, potem bode Borah po-stavljen pred sodišče preje nego bi se pričela druga obravnava proti Haywoodu.

Jako zanimivo urico sem doži-vel večer pri pogovoru z okraj-nim zveznim odvetnikom Bui-ekom; kajti namen mojega obiska je bil izvedeti natančno vse res-nice glede obtožbe, katero so višji zvezni porotniki namerili proti Borah-u in njegovim sokrivcem.

V Washingtonu se je pa uka-zalo, da se vsi, obtožbe se tikajoči akti, morejo držati pod ključem, in brezuspešni so vsi poskusi, da bi se omenjeni akti izročili jav-nosti.

V pretečenem tednu so se za-stopniki Washingtonskih časni-kov, kot člani največje časniške zveze v državi, obrnili na zvezni pravdniški oddelek v svrhu, da se jim dovoli pristop in pregled ak-tov. Toda tu navzoči poročevalci omenjenih časnikov pokazali so mi danes brzobjav iz Washingtona, v katerem zvezni odvetniški zbor odločno zanika obelodaniti ob-tožbo, izrečeno po višjih zveznih porotnikih.

Omenil sem še Ruicku, kako bi se moglo posrečiti podati obtož-ne akte glede Borah-a in sokriv-cev javnosti, in mi je odgovoril jako značilne besede:

"Ko bi mi bilo mož odtrgati pokrov raz teh aktov, zamogel bi jaz pokazati svetu stvarino, — še mnogo bolj zanimivo."

Nekaka dejstva pa so vendar zagledala lice belega dne, in še več bi pa lahko se posnelo raz za-piskov, pristopni vsakomur.

V onem času, ko se je predlo-žila obtožba višjih porotnikov, je okrajno zvezno sodišče bilo tudi

obveščeno o tožbi, ki jo je prišla zvezna vlada proti "Barber Lum-ber Co." v svrhu vrnitve 35,000 akrov gozdnega zemljišča.

Senator Borah je bil in je še vedno odvetnik "Barber Lumber Co.", on sam je tudi sklenil vse pogodbe glede teh zemljišč z zveznimi zastopniki, in pri poslo-vanju okružil je zakon in postave.

Okrajni zvezni pravdnik zma-gal je pa še vsako afero, katero je zastopal. On sam je rekel:

Septembra meseca pričelo se bode sodnijsko postopati proti Borah-u in sokrivcem; vsak upliv ali ozir je nemogoč, da bi se ne zadostilo postavam in zakonom.

Društvena vest.

VABILO NA PIKNIK,

kateraga priredi Slovensko Narod-no Mladeniško društvo "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., z sodelovanjem bratskega nam dru-štva "Adrija" št. 3 Johnstown, Pa., v nedeljo dne 4. avgusta 1907 na Woodville Haghigh, na sadnem vrtu Vida Rovanišek.

Piknik se bo vršil prigodom ob-četnice, kar so tukajšnji mladeniči ustanovili društvo "Danica" in kar ga je slavna Slovenska Narodna Podporna Jednota sprejela v svoje okrajje.

Rojaki in rojakinje, kakor tudi tukajšnje Slov. Nar. Pevsko dru-štvo "Bled", se uljudno vabi, da po-seti ta naš piknik.

Vstopnina za možke je \$1. — Ženske so proste. Pivo je brezplač-no. Za dober prigrizek in vsestran-sko postrežbo bode skrbel odbor.

Prispevki za OBRAMBNI SKLAD "Slov. Sovb Orambno Zveze v Chicagi, Ill.

Izkaz od zadnjega tedna: \$236.70.

Sodr. Ignac Jereb pri društvu "Slovan" št. 55 S. N. P. J., E. Pa-lestine, O., nabral \$5.40. — Anton Budna, Glancoc, Wyo, 50c.

Skupaj do danes: \$242.60. — Ži-veli darovalci!

Jos. Verščaj, Ivan Molek,
t. č. preds. t. č. taj.

Listu v podporo.

Jos. Smitz, Bridgeport, O., 25c.;
Fr. Picelj, Little Falls, N. Y., 25c.
— Hvala!

SLUŽBO DODI ČRKOSTAVEC, ki zna staviti na stroju (Linotype opera-tor). Zglasiti se ali pisati je na: Wor-kingmen's Printing & Pub. Company, 63 Loomis str., Chicago, Ill.

Sodrug, somišljenik! Najos-trejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavzemiku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je soci-jalistično in svobodomiselnost ča-sopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov na-ročnik je nov korak do zmage.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno omerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje siast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.
Izborna prebavljanje.
Trdno zdravje.

Močni živci.
Močne mišice.
Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite polezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

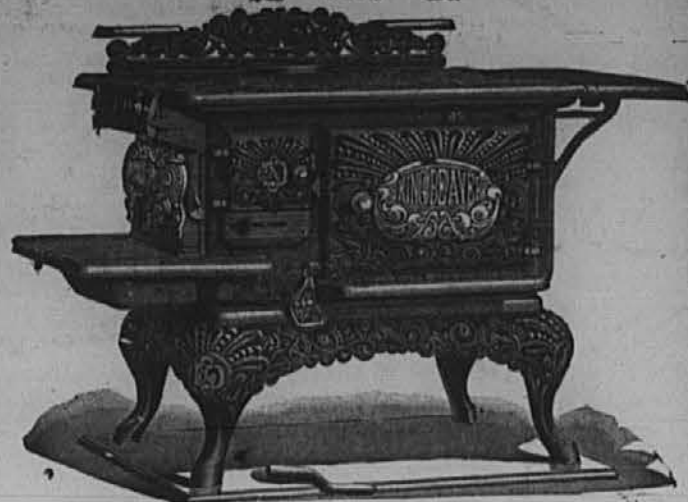
CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite pečl in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Ali se boš ženil to poletje?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.....

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 257